

[Merten Lange.]

henseende har, er overordentlig beskedne. Det giver sig selv, alene af den simple kendsgerning, at det nuværende licenssystem bygger på, at finansudvalget skal give tilslutning, at dette naturligvis må ske på baggrund af et budget, der er godkendt af kulturministeriet og -ministeren, og at dette budget igen skal følge de sædvanlige statslige regler i næsten alle detaljer.

Det er min opfattelse, at vi nærmest er gået en lille bitte smule for vidt i dette forsøg på at gøre Danmarks radio til en typisk statsinstitution i økonomisk henseende. Den er en aktiv, fabrikerende virksomhed, hvor nye problemer og nye skikke opstår hver dag — det må man da håbe, ellers er man jo i en forsteningsproces — den er langt mere levende, langt mere kontakthavende end andre statsinstitutioner, så derfor er det nok væsentligt, at der er en vis uafhængighed. Men den behøver da ikke nødvendigvis at fortolkes derhen, at man skal give højere lønninger her end andetsteds, hvad man som bekendt, så vidt jeg ved da, heller ikke gør.

Spørgsmålet hænger naturligvis sammen med den anden sag, nemlig spørgsmålet om, hvordan Danmarks radios udsendelser og virksomhed skal finansieres. Vi har en licensfinansiering i øjeblikket. Den var rimelig, da den blev opfundet, da der var 5, 10, 20 pct. af den danske befolkning, der var lyttere. Den var rimelig, da fjernsynet var nyt og en meget begrænset del af Danmarks befolkning havde fjernsyn. Men det er mere end tvivlsomt, om denne form for betaling er rimelig på et tidspunkt, hvor et fjernsyn næsten er et obligatorisk udstyr for et hvilket som helst hjem. Jeg tror ikke, den er det, og det er jo helt klart, at det er en kopskat, som rammer hårdest i den nederste ende af den økonomiske skala. Der er stor forskel på den procent af indtægten, som licensen sluger hos en lavtlønnet i forhold til en ærværdig professor, eller hvem man ellers kunne nævne. Jeg mener ikke, at vi kan tolerere en sådan kopskat, den svarer ikke til udviklingen, og vi bør væk fra den.

Jeg har hørt på en række ordførere, at deres begejstring for at komme væk fra denne finansieringsform er overskuelig. Vi har til gengæld også hørt, at man er indstillet på at tage de første skridt på vejen, og

det er jo altid noget; jeg mener også, de bør tages meget hurtigt. Jeg mener i hvert fald, det er helt urimeligt, at man ud fra licensmidlerne skal betale den nedsættelse i licens, som man giver til de socialt dårligt stillede grupper. Jeg mener, at disse sociale udgifter er sociale udgifter, bør erkendes som sådan og bør afholdes på linje med andre sociale udgifter.

Der er et andet område, hvor der vel også må kunne nås frem til enighed, nemlig i spørgsmålet om udgiften ved den rene undervisningsvirksomhed, som Danmarks radio i øjeblikket påtager sig. Jeg vil gerne sige noget om den virksomhed, men først sige noget om dens økonomi. Jeg mener, det er helt klart, at det er en opgave, som bør finansieres af skattemidler, på linje med hvad al anden undervisning — i hovedsagen da — her i dette land bliver.

Så kan man spørge: skal det være sådan, at undervisningsministeren får en lille etage inden for Danmarks radio til at styre det, der finansieres på denne måde? Og jeg mener, at undervisningsministeren og ministeriet må impliceres i planlægningen af undervisningen. Men jeg tror, der ligger noget meget væsentligt i spørgsmålet om ansvar. Den danske befolkning vil have det indtryk, at det, der kommer ud igennem Danmarks radio, hvad enten det er radio eller fjernsyn, det er noget, som radioledelsen har ansvaret for. Sådan vil man forstå det, og jeg vil mene, at det bør være sådan, at sådan vil man med rette kunne forstå det. Det bør være Danmarks radio, der har det centraliserede ansvar for det, der bliver udsendt, uanset om det måske er finansieret ved undervisningsministeriel bevilling, og uanset om undervisningsministeriet har stået bi med råd og dåd ved tilrettelæggelsen af denne del af vores virksomhed.

Jeg mener, at disse ting, disse aflastninger eller omlægninger i Danmarks radios økonomi, er noget, man burde påtage sig meget snart, og det bør man efter min opfattelse gøre af en ganske bestemt grund. Licensen, som den er i øjeblikket, må nødvendigvis stige omtrent i takt med prisudviklingen, hvis ikke vi skal lægge stærkt snærende bånd på Danmarks radio. Det er værd at erindre, at det er ikke så længe siden, vi havde en radiokommission, og denne radiokommission stillede jo ikke forslag om,